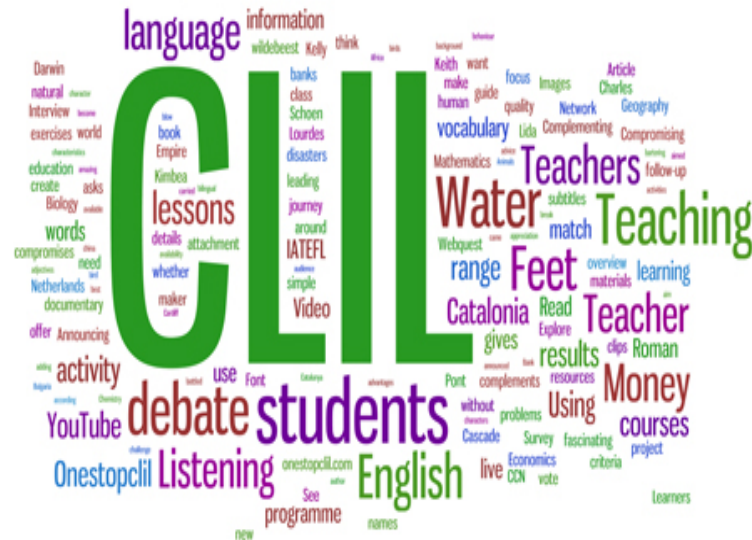

Dulliau Amgen o Ddysgu Iaith yn yr G20fed (2)

CLIL

CLIL = Content and Language Integrated Learning

Dysgu Integredig Cynnwys ac Iaith

David Marsh

Cynhyrchwyd y term CLIL gan
David Marsh, Prifysgol
Jyväskylä, y Ffindir ym 1994:

*"Mae CLIL yn cyfeirio at sefyllfaoedd
lle mae pynciau, neu rannau o
bynciau, yn cael eu haddysgu trwy
iaith dramor gydag amcanion deul,
sef dysgu cynnwys a dysgu iaith
dramor ar yr un pryd."*

Dysgu Integredig Cynnwys ac Iaith (CLIL)

Dull sydd wedi ennill poblogrwydd:

- ◆ Cyfuniad o gyflwyno iaith fel set o reolau a phatrymau a chyflwyno cyfleoedd i ryngweithio yn yr iaith.
- ◆ Er mwyn bod yn effeithiol, mae angen i'r cyfleoedd rhyngweithiol hyn fod yn sefyllfaoedd 'go iawn'. Felly, mewn ysgol, er enghraifft, gellid cyflwyno elfennau iaith mewn dosbarth iaith, ond ar yr un pryd mae cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith mewn dosbarthiadau pynciol eraill.

CLIL

Mae CLIL yn cyfeirio at unrhyw gyd-destun deuol addysgol sy'n lle defnyddir **iaith ychwanegol** fel **cyfrwng** wrth **addysgu** a **dysgu cynnwys di-iaith**.

Mae'n derm ymbarél sy'n cwmpasu agweddau ar:

Iaith ar draws y Cwricwlwm

Addysg Ddwylieithog

Cyfarwyddyd / dysgu yn seiliedig ar gynnwys

Manteision CLIL

- 💧 Gwella **cymhwysedd iaith gyffredinol a phenodol**
- 💧 Datblygu **diddordebau ac agweddau amlieithog**
- 💧 Arallgyfeirio **dulliau addysgu a dysgu**
- 💧 Cynyddu **cymhelliant y dysgwr**

Sut mae CLIL yn gweithio?

- ◆ Mae **gwybodaeth** o'r iaith yn **dod yn fodd o ddysgu cynnwys**.
- ◆ Mae **iaith wedi'i hintegreiddio i'r cwricwlwm eang**.
- ◆ Mae CLIL yn seiliedig ar **gaffael iaith** yn hytrach na dysgu iaith. Gwelir iaith mewn sefyllfaoedd go iawn lle gall myfyrwyr gaffael yr iaith. Mae hwn yn **ddatblygiad iaith naturiol**.

Sut mae CLIL yn gweithio?

- 💧 Mae'r **pwnc** yn **pennu'r iaith** y mae angen ei **ddysgu**.
- 💧 Mae **rhuglder** yn bwysicach na **chywirdeb**. Mae dysgwyr yn datblygu rhuglder trwy ddefnyddio FL (e.e. Saesneg) i **gyfathrebu** at **ddibenion amrywiol**

CLIL

<https://www.youtube.com/watch?v=ia6K0CECHFQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=PyP4XOZXOqg>

CLIL

- Mae enghreifftiau o gynlluniau gwersi sy'n cynnwys CLIL i'w gweld yma:

<http://www.teachingenglish.org.uk/teaching-teens/resources/clil>

Gwers CLIL

- Nid oes unrhyw beth o'r fath â 'gwers CLIL', ond mae gwersi'n aml yn dilyn patrwm:
- Prosesu'r testun
- Trefnu gwybodaeth
- Adnabod iaith
- Tasg i ddysgwyr

Fodd bynnag...

- Mae CLIL yn dysgu hirdymor. (e.e. Mae myfyrwyr yn datblygu'n fedrus yn Saesneg ar ôl 5-7 mlynedd mewn rhaglen ddwyieithog dda.)

Enwau gwahanol...

- ◆ Content-based Instruction (CBI)
- ◆ Content-based Language Instruction (CLII)
- ◆ Content-based Language Teaching (CBLT)
- ◆ Foreign Language Medium Instruction (FLMI)
- ◆ Content-support ELT
- ◆ Four-handed foreign language instruction
- ◆ Foreign Languages Across the Curriculum (FLAC)
- ◆ Cross-Curricular Teaching
- ◆ Interdisciplinary Teaching
- ◆ Dual-focused Language Instruction
- ◆ Content-centred English Teaching
- ◆ Content-enriched English Teaching
- ◆ Content-infused Language Teaching
- ◆ Theme-based Language Teaching
- ◆ Topic-based Language Teaching
- ◆ Discipline-based ESL Instruction
- ◆ Sheltered Subject Matter Teaching
- ◆ Plurilingual Instruction
- ◆ Learning skills based ELT / ESP

TASG

Pa mor bwysig yw cynnwys mewn gwersi iaith?

Ydych chi o'r farn fod y cynnwys rydych chi'n ei addysgu i'ch disgyblion yn berthnasol i'w hanghenion cyfathrebu?

Addysgu Iaith Seiliedig ar Gynnwys (neu Gyfarwyddyd yn Seiliedig ar Gynnwys)

Mae ffocws gwers ar y pwnc neu'r testun.

Yn ystod y wers, mae myfyrwyr yn canolbwyntio ar ddysgu am rywbeth.

Maent yn dysgu am y pwnc hwn gan ddefnyddio'r iaith y maent yn ceisio'i ddysgu, yn hytrach na'u hiaith frodorol, fel offeryn ar gyfer datblygu gwybodaeth ac felly maent yn datblygu eu gallu ieithyddol yn yr iaith darged.

Addysgu Iaith Seiliedig ar Gynnwys – sut?

- ◆ Paratoi
- ◆ Dewiswch bwnc o ddiddordeb i fyfyrwyr.
- ◆ Dewch o hyd i dri neu bedwar ffynhonnell addas sy'n delio â gwahanol agweddau ar y pwnc. Gallai'r rhain fod yn wefannau, cyfeirlyfrau, sain neu fideo o ddarlithoedd neu hyd yn oed pobl go iawn.

Addysgu Iaith Seiliedig ar Gynnwys – sut?

- Yn ystod y wers
- Rhannwch y dosbarth yn grwpiau bach gan aseinio tasg ymchwil fach i bob grŵp a ffynhonnell wybodaeth i'w defnyddio i'w helpu i gyflawni'r dasg.
- Yna, ar ôl iddynt wneud eu hymchwil, maent yn ffurfio grwpiau newydd gyda myfyrwyr a ddefnyddiodd ffynonellau gwybodaeth eraill a rhannu a chymharu eu gwybodaeth.
- Dylai fod yna rywffaint o gynnyrch fel canlyniad terfynol y rhannu gwybodaeth hon a allai fod ar ffurf adroddiad grŵp neu gyflwyniad o ryw fath.

Addysgu Iaith Seiliedig ar Gynnwys– pam?

- Gall wneud dysgu iaith yn fwy diddorol ac ysgogol. Gall myfyrwyr ddefnyddio'r iaith i gyflawni diben go iawn, a all wneud myfyrwyr yn fwy annibynnol a hyderus.
- Gall myfyrwyr hefyd ddatblygu gwybodaeth llawer ehangach o'r byd trwy CBLT a all fwydo yn ôl i wella a chefnogi eu hanghenion addysgol cyffredinol.
- Gall cymryd gwybodaeth o wahanol ffynonellau, ail-werthuso ac ailstrwythuro'r wybodaeth honno helpu myfyrwyr i ddatblygu medrau meddwl gwerthfawr iawn y gellir eu trosglwyddo i bynciau eraill.
- Gall cynnwys elfen o waith grŵp o fewn y fframwaith a roddir uchod hefyd helpu myfyrwyr i ddatblygu eu sgiliau cydweithredol, a all gael gwerth cymdeithasol mawr

Dull Iaith Seiliedig ar Gynnwys

- 💧 **Arfer da yn Ysgol Penllergaer - Anna Edwards**
- 💧 <http://www.cyrsiausabothol.cymru/experiences-on-course>

Dull Iaith Seiliedig ar Gynnwys – unrhyw broblemau?

- ◆ Gan nad yw yn canolbwyntio'n benodol ar ddysgu iaith, efallai y bydd rhai myfyrwyr yn teimlo'n ddryslyd neu efallai eu bod yn teimlo nad ydynt yn gwella eu sgiliau iaith hyd yn oed.
- ◆ Yn arbennig mewn dosbarthiadau uniaith, gall trosi iaith frodorol y myfyrwyr yn ystod rhannau o'r wers fod yn broblem. Gan nad yw'r wers yn canolbwyntio'n benodol ar ymarfer iaith mae myfyrwyr yn ei chael hi'n haws ac yn gyflymach i ddefnyddio eu mamiaith.

Dull Iaith Seiliedig ar Gynnwys – unrhyw broblemau?

- Gall fod yn anodd dod o hyd i ffynonellau gwybodaeth a thestunau y gall lefelau is eu deall. Hefyd gall rhannu gwybodaeth yn yr iaith darged achosi anawsterau mawr.
- Gall rhai myfyrwyr gopïo'n uniongyrchol o'r testunau ffynhonnell y maent yn eu defnyddio i gael eu gwybodaeth.

CBLT

Patsy Lightbown

<https://www.youtube.com/watch?v=mKLNZl0ta-k>

Lightbown & Spada – Cyfweliad

- ◆ Awduron 'How Languages Are Learned'.
- ◆ <https://www.youtube.com/watch?v=pxMpgcIkfOo>

CBLT

Gallwch lawrlwytho rhagor o wybodaeth yma:

<https://elt.oup.com/teachers/cblt/?cc=gb&selLanguage=en>

Geirfa dysgu mewn cyd-destun

y theori

- Mae darparu sawl amlygiad i eiriau newydd yn galluogi gwybodaeth am y geiriau i dyfu. Un amlygiad: nid yw'n ddigon i ddysgu gair newydd.
- Nation (1990) - Mae angen i ddysgwyr gymryd rhan mewn ailadroddiadau 5-16 er mwyn dysgu gair newydd.
- Herman et al. (1987) - Y tebygolrwydd o ddysgu gair o gyd-destun ar ôl un amlygiad yw dim ond 0,05%. Gall ail ymweld â geiriau targed ehangu ystyron geiriau a amlygu cysylltiadau newydd gyda'r gair hwnnw.

Geirfa dysgu mewn cyd-destun - y theori

- Archwiliodd Rott (1999) effaith amlder amlygiad ar gaffael geirfa achlysurol dysgwyr canolraddol: cynhyrchodd chwe amlygiad lawer mwy o wybodaeth eirfa na dau neu bedwar amlder amlygiad.
- Mae ymagwedd seiliedig ar gynnwys yn rhoi sylw rheolaidd i eirfa newydd.

Aseiniad ECAD6006C

Rhan A

Dyddiad cyflwyno: 12/02/18

Yn ol: 13/03/18

40% - 2000 o eiriau

- ◆ Ymateb yn feirniadol i erthygl, gan roi tystiolaeth o wybodaeth a dealltwriaeth gadarn o themâu sy'n gysylltiedig ag addysgu'r Gymraeg yn y sector cyfrwng Saesneg.

40% - 2000 o eiriau

- Ymateb yn feirniadol i erthygl, gan roi tystiolaeth o wybodaeth a dealltwriaeth gadarn o themâu **sy'n gysylltiedig** ag addysgu'r Gymraeg yn y sector cyfrwng Saesneg.

Yr Erthygl

- 💧 Dr W. Gwyn Lewis
- 💧 Addysg Ddwyieithog yn yr unfed ganrif ar hugain: adolygu'r cyd-destun rhyngwladol

COMMON ASSESSMENT AND MARKING CRITERIA FOR THIS ASSIGNMENT

Level 6

Assessment Criteria Descriptors for BA Primary Education with QTS

This format emphasizes the holistic nature of judgements to be made by markers. Criteria weighting is adjusted for each module.

	0-39 (F)	40-49 (P)	50-59 (P)	60-69 (P)	70-79 (P)	80-100 (P)
	Poor / Weak F	Satisfactory 3rd	Good 2:2	Very good 2:1	Excellent 1 st	
Assessment Criteria	Poor, superficial, unsystematic, incomplete and/or inaccurate	Satisfactory understanding of main issues demonstrated	Good understanding demonstrated with some analysis	Very good understanding of basic principles and relevant evidence, with a coherent and logical argument	Thoughtful answer informed by wider reading, showing clarity of thought and personal insight	Outstanding answer, well written, highly structured and informed, showing striking personal insight and originality
Module Learning Outcomes matched to:	0-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-30
Subject Knowledge and Understanding (Conceptual)	Basic misunderstanding, misconceptions, misinterpretations and/or superficial knowledge in places	Overall satisfactory knowledge of the material with some application	Good overall knowledge of key issues with evidence of understanding and application	Very good knowledge of all key issues and wider implications	Excellent knowledge of key issues, concepts and arguments	Authoritative, full understanding of key issues, concepts and arguments
	(Reading)	Some inappropriate literature/material with limited reading range and lack of accuracy	Satisfactory range of reading drawn from the recommended list and other sources	Good range of reading drawn from the recommended list and other sources	Very good range of relevant literature from a variety of sources beyond recommended list	Clear evidence of independent thinking informed by a selective and well justified range of reading from a variety of sources
Intellectual skills (argument)	0-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-30
	Argument is weak, little attempt to present differing viewpoints. Generally too descriptive	Argument is balanced with differing viewpoints	A good, balanced argument is presented with viewpoints justified	A very good argument is presented with careful consideration of viewpoints	A critical argument is presented with thoughtful consideration of viewpoints	A highly-structured critical argument is presented with evidence of synthesis of viewpoints
	(presentation of findings/analysis)	Findings presented within incomplete descriptive framework and few or inaccurate conclusions are drawn	Findings presented in a developing framework with weak conclusions	Findings presented with some analysis and justified conclusions	Findings presented and analysed with some criticality with conclusions based upon evidence presented	Findings presented in a critical and analytical framework. Thoughtful conclusions, firmly based upon the evidence presented
	(critical /reflective evaluation)	Lack of evidence of evaluation and/or critical reflection	Satisfactory critical evaluation of study; satisfactory reflection	Good critical evaluation of work with good evidence of reflection	Very good critical evaluation of work with good evidence of reflection	Thoughtful critical evaluation informed by very good reflection
Pedagogic and Professional applications (linking theory and practice)	0-11	12-14	15-17	18-20	21-23	24-30
	Superficial or lack of understanding of pedagogic and professional context(s)	Satisfactory evidence of engagement and understanding with respect to the pedagogic and professional context(s)	Good evidence of integration of theory and practice with respect to the pedagogic and professional context(s)	Very good integration of theory and practice with respect to the pedagogic and professional context(s)	Excellent integration of theory and practice with respect to the pedagogic and professional context(s)	Sophisticated integration of theory and practice with respect to the pedagogic and professional context(s)
Professional	Little or no evidence of	Satisfactory evidence of	Good evidence of	Very good evidence of	Excellent evidence of	Outstanding evidence of

Ysgrifennu Adolygiad Beirniadol

Beth yw Adolygiad Beirniadol?

Sylwebaeth fanwl ar destun yw adolygiad beirniadol, ac mae'n gwerthuso cryfderau a gwendidau syniadau a'r cynnwys a gyflwynir. Mae'n rhoi disgrifiad, dadansoddiad a dehongliad sy'n caniatáu i ddarllenydd asesu gwerth yr erthygl. Rhaid i'r adolygwr gyflwyno gwybodaeth a fydd yn caniatáu i'r darllenydd i lunio barn am 'werth' yr erthygl.

Beth a olygir gan 'beirniadol'?

Nid yw bod yn feirniadol yn golygu i feirniadu mewn ffordd gwbl negyddol. Mae bod yn feirniadol o destun yn golygu eich bod yn cwestiynu'r wybodaeth ac unrhyw farn sy'n ymddangos yn y testun, mewn ymgais i werthuso neu farnu ei werth.

Beth a olygir gan 'gwerthuso'?

Gwerthusiad yw asesiad o gryfderau a gwendidau'r testun. Mae'n rhaid i chi ddeall diben pob adran o'r testun, a bod yn ymwybodol o'r math o wybodaeth a thystiolaeth sydd eu hangen cyn y gallwch farnu gwerth cyffredinol yr erthygl / dogfen yn ei chyfanrwydd.

Cyn i chi ddarllen y testun:

- Ystyriwch yr hyn y mae'r teitl yn arwain i chi ddisgwyl am y testun • Astudiwch unrhyw is-benawdau i ddeall sut y trefnwyd y cynnwys.
- Os yw'n erthygl mewn cyfnodolyn (journal), darllenwch y crynodeb er mwyn deall dadleuon yr awdur.
- Astudiwch y rhestr o gyfeiriadau er mwyn penderfynu a yw'r awdur wedi cynnwys ymchwil sy'n cyfrannu at ei ddadleuon. A yw'r cyfeiriadau'n ddiweddar? A ydynt yn cynrychioli gwaith pwysig yn y maes?
- Os yn bosibl, darllenwch am yr awdur i ddysgu a yw'n awdurdod yn y maes.

Darllenwch y testun yn ofalus.

Pwyntiau i'w hystyried:

- Pwy yw'r gynulleidfa darged?
 - Beth yw bwriad yr awdur? Cynnal arolwg a chrynhofi gwaith ymchwil ar y pwnc? Cyflwyno dadl sy'n adeiladu ar ymchwil yn y gorffennol? Gwrthbrof ysgrifennwr arall?
 - A yw'r awdur yn diffinio termau pwysig?
 - A yw'r wybodaeth yn y testun yn ffaith neu farn? A yw'r wybodaeth yn ymddangos ei fod wedi ei ymchwilio mewn ffyrdd addas?
 - Beth yw dadl neu gasgliad canolog yr awdur? A ydynt yn datgan yn glir? A ydynt yn cefnogi gan dystiolaeth a dadansoddiad?
 - A yw'r testun yn rhoi gwybodaeth ddisgwyliedig?
 - A yw'r testun wedi'i drefnu yn rhesymegol ac yn hawdd i'w ddilyn?
 - A yw'r arddull yr awdur yn addas at y gynulleidfa?
- wrthrychol, neu'n llawn emosiwn a rhagfarn?

Cynlluniwch ac ysgrifennwch y drafft cyntaf

Efallai y bydd y paragraff cyntaf yn cynnwys:

- pwrpas yr awdur wrth ysgrifennu'r erthygl
- sylwadau ar sut mae'r erthygl yn ymwneud â gwaith arall ar yr un pwnc
- gwybodaeth am enw da neu awdurdod yr awdur yn y maes

Dylai corff yr adolygiad:

- grynhoi'r testun i'w prif bwyntiau a'r syniadau pwysicaf
- nodi eich dadleuon
- gynnwys dyfyniadau allan o'r erthygl sy'n cefnogi eich prif syniadau

Efallai y byddwch yn tynnu sylw at gryfderau'r astudiaeth er mwyn dangos bod yn ymwybodol o'u pwysigrwydd, er enghraifft:

'Mae'r canlyniadau hyn yn gyson gydag amcanion yr ymchwil...'

'Cyflwynir y canfyddiadau yn glir...'

'Roedd y drafodaeth yn ymwneud â'r canfyddiadau allweddol a drafodwyd gynharach...'

Pan fyddwch yn adnabod gwendidau, dylech ddefnyddio arddull gofalus, gwrthrychol. Gallwch ddefnyddio ymadroddion fel:

'Efallai y byddai wedi bod yn ddefnyddiol i ddarparu mwy o fanylion am...'

'Nid oes unrhyw esboniad am absenoldeb unrhyw lenyddiaeth ar ôl 2003.

Byddai wedi bod yn ddefnyddiol gwybod y rhesymau am hyn.'

Gall y paragraff olaf:

- grynhoi eich adolygiad
- ailddatgan eich barn gyffredinol am y testun
- gynnig argymhellion yn fras

Cyfeiriadau

Os rydych wedi defnyddio ffynonellau eraill yn eich adolygiad, dylech hefyd gynnwys rhestr o gyfeiriadau ar ddiwedd yr adolygiad.

Adolygwch eich gwaith. Edrychwch am y canlynol wrth adolygu:

- gwallau gramadegol ac atalnodi
- trefniadaeth, datblygiad rhesymegol a chefnogaeth gadarn o'ch barn
- gwallau mewn dyfyniadau neu mewn cyfeiriadau

Ystyriwch:

- Ydy'r thema / testun yma'n bwysig yng nghyd-destun dysgu ac addysgu'r Gymraeg? Pam?
- Oes dogfennau / polisi / cwricwlwm yng Nghymru sy'n cefnogi'ch barn?

40% - 2000 o eiriau

- Ymateb yn feirniadol i erthygl, gan roi tystiolaeth o wybodaeth a dealltwriaeth gadarn o themâu **sy'n gysylltiedig** ag addysgu'r Gymraeg yn y sector cyfrwng Saesneg.

Ysgrifennu'n feirniadol

Esiamp1 A

- 💧 Mae effaith gadarnhaol ar fyfyrwyr, yn addysgol ac yn emosiynol, pan fydd yr athro'n ceisio dysgu dweud enwau'r myfyrwyr heb wneud gwallau yn yr ynganiad (Kiang, 2004).

Esiamp1 B

- ◆ Mae Kiang (2004) yn rhoi enghreifftiau amrywiol i gefnogi ei farn bod "*yr effaith emosiynol ac addysgol gadarnhaol ar fyfyrwyr yn glir*" (Kiang, 2004: 210) pan fydd athro'n ceisio ynganu enwau myfyrwyr yn y ffordd gywir. Mae'n dyfynnu un myfyriwr, Nguyet, gan ddweud ei fod "*yn teimlo'n hapus*" (Kiang, 2004: 211) pan ddywedodd y tiwtor ei enw'n glir. Dangosir yr effaith emosiynol a honnir gan Kiang mewn dyfyniadau fel y rhain... Darparir mwy o enghreifftiau o fyfyrwyr sy'n cael eu heffeithio'n negyddol gan ynganiad anghywir, ac mae'n anodd dod o hyd i enghreifftiau o fewn y testun o effaith addysgol gadarnhaol fel y cyfryw.

Esiampl

ITIA6004C

13/03/17

'In Praise of Incidental Learning: Lessons from Some Empirical Findings on Language Acquisition'
A Critical Response

This assignment aims to provide a critical response to the article 'In Praise of Incidental Learning: Lessons from Some Empirical Findings on Language Acquisition' (Elley, 1997), this article is a presentation of the authors findings in comparison with other research in relation to the acquisition of vocabulary and grammar, and how language learning is best achieved, with a focus on incidental learning. The author, Dr. Warwick B. Elley is Emeritus Professor of Education at the University of Canterbury, New Zealand, where he researches the literacy acquisition of first and second language learners (Langer, 1997 cited in Elley, 1997), therefore the author has great authority in this field. The title of the text suggests that the author is bias regarding incidental learning, the article is predominantly based on the author's own findings and research, with links to other research to add validity to findings. However, as the research is mainly the authors, there could be an element of bias in the findings as if the author holds a particular view point, this could influence the results obtained. Nonetheless, Elley (1997) acknowledges that the results of research are not definitive due to a degree of artificiality and uncertainty in the tasks carried out, stating that it provides more of an insight and an alternative perspective rather than absolute fact.
